

Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. december 2019
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Nadaljnji ukrepi za uspešnejše preprečevanje goljufivih praks v agroživilski verigi in uspešnejše odvrčanje od njih – <i>sklepi Sveta (16. december 2019)</i>

V prilogi vam pošiljamo sklepe, ki jih je Svet v zvezi z navedeno zadevo sprejel na seji 16. decembra 2019.

**SKLEPI SVETA O NADALJNJIH UKREPIH ZA USPEŠNEJŠE PREPREČEVANJE
GOLJUFIIVIH PRAKS V AGROŽIVILSKI VERIGI IN USPEŠNEJŠE ODVRAČANJE OD
NJIH**

SVET EVROPSKE UNIJE –

- (1) OPOZARJA, da je visoka raven varstva splošni cilj politik EU na področju zdravja, varnosti, varstva okolja in varstva potrošnikov, kot je določeno v členih 114 in 168 PDEU;
- (2) OPOZARJA na sklepe Sveta iz leta 2014 o vlogi sodelovanja organov kazenskega pregona v boju proti kaznivim dejanjem na področju hrane¹;
- (3) Z ZASKRBLJENOSTJO UGOTAVLJA, da goljufive prakse v agroživilski verigi (goljufige s hrano) pogosto povzročajo tveganja za javno zdravje in/ali finančne izgube za potrošnike in/ali nosilce dejavnosti, lahko pa povzročajo tudi izgubo zaupanja v pristojne organe in agroživilsko verigo na splošno. Goljufige s hrano posledično ogrožajo varnost hrane in učinkovito delovanje notranjega trga ter imajo lahko velik vpliv na javno zdravje, varstvo potrošnikov in zakonito trgovino. Stroški goljufovih praks za svetovno živilsko industrijo so ocenjeni na približno 30 milijard EUR letno;
- (4) OPOZARJA, da so goljufive prakse obsežen družbeni pojav, saj so pogosto povezane z drugimi oblikami kriminala, kot so kršitve pravic delavcev, davčne goljufige, okoljska kriminaliteta, nedovoljen promet s prepovedanimi drogami in pranje denarja, lahko pa so tudi del organiziranega kriminala;

¹ 15908/14.

- (5) SE STRINJA z navedbo Komisije, v sporočilu „Enotni trg v spreminjajočem se svetu – Edinstveno sredstvo, ki potrebuje obnovljeno politično zavezanost“², da je zaščita potrošnikov in nosilcev agroživilskih dejavnosti pred goljufovimi praksami nepoštenih podjetij izziv, ki zahteva večje čezmejno sodelovanje med ustreznimi organi;
- (6) POUDARJA, da morajo vsi uspešni ukrepi za preprečevanje goljufov s hrano temeljiti na hitri in učinkoviti izmenjavi ustreznih informacij, primernem poročanju ter tesnem sodelovanju in usklajevanju med organi v državah članicah ter med državami članicami in Komisijo;
- (7) POUDARJA, da je sodelovanje med nadzornimi organi za živila in krmo v celotni agroživilski verigi predpogoj za boj proti goljufov s hrano, vendar to ne zadošča. Po potrebi bi morali sodelovati tudi organi za boj proti finančnemu kriminalu, vključeni pa bi morali biti tudi davčni in carinski organi, policija in tožilstvo ter drugi organi kazenskega pregona, pa tudi organi, kot so uprave za varnost in zdravje pri delu;
- (8) POZDRAVLJA različne ukrepe v zvezi z goljufov s hrano, ki jih je Komisija sprejela po škandalu s konjskim mesom leta 2013. Mednje spadajo zlasti vzpostavitev mreže EU proti goljufov s hrano in sistema upravne pomoči in sodelovanja, ki omogočata hitro izmenjavo informacij o morebitnih čezmejnih primerih goljufov, določitev, da bo Skupno raziskovalno središče center znanja za goljufo s hrano, ter izboljšave pri izmenjavi podatkov med incidentom s fipronilom leta 2017 in po njem;
- (9) POZDRAVLJA razprave v okviru mreže proti goljufov s hrano, ki so potekale aprila 2019 v zvezi z izzivi, ki jih je Komisija izpostavila pri boju proti goljufov s hrano, in vključitev Komisije in držav članic v skupno pobudo Europol/Interpola, ter JE SEZNANJEN z operacijo OPSON za boj proti prepovedani trgovini s ponarejeno hrano in pijačo ter hrano in pijačo, ki ne ustrezata standardom, in z rezultati operacije OPSON VIII³, namenjene odkrivanju goljufov v ekološkem sektorju, h kateri je prispevala mreža EU proti goljufov s hrano;

² 14633/18 + ADD1.

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>

- (10) PRIZNAVA, da je veljavni pravni okvir na ravni EU na splošno primeren za preprečevanje goljufij s hrano, in IZPOSTAVLJA zlasti pomen novih orodij pri preprečevanju goljufij s hrano na področju veterine in varnosti hrane, ki jih zagotavlja Uredba (EU) 2017/625 o uradnem nadzoru (uredba o uradnem nadzoru)⁴, ter UGOTAVLJA, da je izzivov še veliko, na primer potreba po posebnem strokovnem znanju in mednarodnem pristopu pri izvajanju nadzora nad spletno prodajo;
- (11) UGOTAVLJA, da potrebujemo v državah članicah in na ravni EU – kljub že sprejetim ukrepom – dodatne ukrepe za uspešnejše preprečevanje goljufij s hrano in uspešnejše odvrčanje od njih;

POZIVA države članice in Komisijo, naj:

- (12) zagotovijo celovito izvajanje ustrezne zakonodaje EU, zlasti uredbe o uradnem nadzoru in nedavno sprejete „direktive o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve“⁵;
- (13) izboljšajo skupno razumevanje meril za ugotavljanje goljufij s hrano in si nadalje prizadevajo, da bi na ravni EU dosegli pravno opredelitev goljufij s hrano;
- (14) omogočajo, spodbujajo in krepijo sodelovanje med ustreznimi organi na nacionalni, evropski in mednarodni ravni;
- (15) okrepijo sedanje sisteme in prakse za izmenjavo informacij o morebitnih čezmejnih primerih goljufij s hrano;
- (16) pojasnijo pravne odgovornosti nosilcev agroživilskih dejavnosti v zvezi z goljufijami s hrano in oblikujejo učinkovitejša orodja, ki bodo nosilce agroživilskih dejavnosti spodbudila k obveščanju pristojnih organov o primerih suma in/ali ugotovljenih primerih goljufije s hrano, ne da bi to ustvarilo prekomerno upravno breme;

⁴ UL L 95, 7.4.2017, str. 1.

⁵ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije, PE-CONS 78/19 (UL L 305, 26.11.2019).

- (17) spodbujajo ozaveščanje potrošnikov o izzivih v zvezi s spletno prodajo;

POZIVA države članice, naj:

- (18) okrepijo svoje pristojnosti glede preprečevanja in preiskovanja goljufij s hrano ter učinkovitega prepoznavanja nastajajočih tveganj;
- (19) dodelijo zadostna sredstva za preprečevanje in preiskovanje goljufij s hrano;
- (20) zagotovijo, da bo nacionalna zakonodaja omogočala proaktivno sodelovanje med zadevnimi organi in da bodo kazni za goljufije dovolj stroge, da bodo odvrčale od kaznivih dejanj, obenem naj spodbujajo izmenjavo najboljših praks (npr. z memorandumi o soglasju) med zadevnimi organi;
- (21) podpirajo in usmerjajo nosilce agroživilskih dejavnosti, da bi razvijali lastne sisteme upravljanja varnosti in nadzora kakovosti hrane, zato da bi *poleg* odstopanj glede varnosti in kakovosti hrane odkrivali in obravnavali še goljufije s hrano;

POZIVA Komisijo, naj:

- (22) zagotovi dodelitev ustreznih sredstev za potrebne usklajene ukrepe v zvezi z goljufijami s hrano, analizira obstoječe strukture EU za preiskovanje in nadzor goljufij s hrano, da bi ugotovili, ali je treba posodobiti njihove mandate oziroma reorganizirati operacije za usklajene ukrepe v zvezi goljufijami s hrano na ravni EU, ob upoštevanju odgovornosti posamezne države članice, da sprejme primarne ukrepe;
- (23) prek programa „Boljše usposabljanje za varnejšo hrano“ nadaljuje usposabljanja na področju boja proti goljufijam s hrano in jih razširi ter predvsem omogoči sodelovanje vseh zadevnih organov, vključenih v boj proti goljufijam s hrano;

- (24) v skladu z uredbo o uradnem nadzoru zagotovi vzpostavitev referenčnih centrov EU za pristnost in zanesljivost agroživilske verige;
 - (25) nadaljuje z usklajenimi načrti nadzora za odkrivanje in preiskovanje goljufij s hrano;
 - (26) z učinkovitim izvajanjem sistema upravljanja informacij za uradni nadzor (IMSOC) izboljša povezanost med informacijskimi sistemi, kot sta sistem hitrega obveščanja za živila in krmo (RASFF) in sistem upravne pomoči in sodelovanja, ter preuči njihovo uporabo za boj proti goljufijam s hrano ob ustreznem upoštevanju zaupnosti, ki jo zahtevajo sodni postopki;
 - (27) preuči, kako bi lahko bolje upoštevali informacije, ki jih zagotavljajo nosilci agroživilske dejavnosti v okviru dejavnosti mreže proti goljufijam s hrano;
 - (28) preuči svetovalno in usklajevalno vloge Komisije pri izvajanju nadzora nad spletno prodajo;
 - (29) oceni, ali je treba zaostriti pravila in smernice o sledljivosti, npr. ali je treba poostriti zahteve glede dokumentacije o sledljivosti;
 - (30) še naprej razvija celostno strategijo proti goljufijam s hrano.
-